

Bonte verzameling lezingen biedt transparant doorkijkje in verduurzamingsindustrie

De Vereniging Industriële Spuit- en Mofelbedrijven stelde zich bij monde van voorzitter Friedus Jonkman voor als een "kleurrijke club met verantwoordelijke ondernemers, met harten van goud, die groen denken en wier bestaan kleurrijk is." Dat het hier niet slechts 'hemelse vergezichten' betreft (Oppervlaktetechnieken van juni, p. 20) maar de duurzaamheidsgedachte allerlei concrete invullingen kan krijgen, bleek uit diverse lezingen, zoals over energiebesparing en over transparant ondernemerschap, die tussen de voordrachten over kleurwaarneming en kleurcommunicatie door gegeven werden.

"De kleur van energie is geld waard," opende Robin Sommers van Van Beek Ingenieurs, en om de oren nog verder gespitst te krijgen voegde hij daaraan toe: "Uit ervaring met de Meerjarenafspraken Energie Efficiëntie is veel kennis beschikbaar en die wil ik overdragen." Meestal dragen sprekers voor uit eigen ervaring, die hij uiteraard als begeleider van tal van besparingstrajecten ook heeft. Maar met deze openingszet had hij zowel de deelnemende MJA-bedrijven als de (nog) niet deelnemende bedrijven bij de les. Directeuren en KAM-managers van beide categorieën hadden ook volop belang bij de zaak: "Het thema is vandaag duurzaam ondernemen, gróen ondernemen. Dat is niet nieuw, maar juist nú is het belang van kosten besparen actueel. Terwijl de markt vraagt naar Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en een duurzaam imago ook steeds verder toeneemt. Je kan een hoop doen: visie ontwikkelen, een actieplan opstellen en dat dan communiceren." Met de Maatregelen Top-10 kon hij daar direct wat concrete uitvoeropties aan toevoegen, zoals met betrekking tot de luchthuishouding van ovens en spuitcabines, en de aloude energieslurper de persluchtvoorziening. "Een toerenregeling voor sproei-pompen van de voorbehandeling is bijna overal mogelijk."

MAATREGELEN TOP-10 VOOR BESPARING
Onder zestien deelnemende MJA-bedrijven heeft de VISEM een inventarisatie uitgevoerd, om in beeld te krijgen wat je met eenvoudige maatregelen kunt besparen. "Welke technieken liggen voor de hand en welke zouden in principe voor iedereen geschikt zijn...?", boeide Sommers zijn kostenbewuste publiek. Enkele Top-10-maatregelen illustreerde hij met een cijfermatige onderbouwing, zoals een toerengeregde sproei-pomp die op een terugverdientijd van 3,5 jaar uitkwam. Soms zijn besparingsberekeningen overigens mede afhankelijk van het al dan niet aanwezig zijn van een Technische Dienst, die veel montagewerk zelf kan doen. Na fothermografisch onderzoek en rekenwerk bleek bij een moffeloven het terugbrengen van warme lucht een energiebesparing van 6% te realiseren: terugverdientijd was 2,5 jaar. Het terugwinnen van warmte uit de rookgassen van de ovens is ook onderzocht en is haalbaar: de verdere uitwerking in een ontwerpfase is inmiddels gestart.

Op basis van het totaaloverzicht en de praktijksituaties die hij gezien heeft, schat Sommers het besparingspotentieel op ruim 20%. "Veel leidingwerk is niet geïsoleerd, verlichting kan vaak anders, en perslucht is ook een eenvoudige: je kan 7% energie besparen door de druk één bar lager te zetten. Dat kan niet altijd, soms is er een vertakking in het systeem of heeft de hele afdeling die hoge druk nodig, maar het is wel goed ernaar te

kijken. Er is vaak makkelijk te besparen, het energetisch rendement van perslucht is ongeveer 5%. Hoogrendementsmotoren leveren een kleine besparing. "Neem het op in je onderhoudsprogramma, zodat je een natuurlijk vervangingsmoment gebruikt. De terugverdientijd bij tussentijdse vervanging is drie tot vier jaar."

PILOT BEDRIJFSWORKSHOP BESPARINGSOPTIES

Als actualiteit meldde hij dat er een proefgedraaid gaat worden met een MJA-deelnemer, die in een bedrijfsinterne workshop tal van besparingsopties ter discussie voorgeschoteld krijgt, ook uit de vakliteratuur en congressen. Daar wordt een voor het bedrijf gunstige uitgepikt, en die wordt dan uitgewerkt. "Het is een *pilot*, waar we nog een MJA-bedrijf bij zoeken. Het doel is kennisoverdracht." Als andere actualiteit kon hij de Energie Onderzoeks Subsidie melden, die sinds 16 maart haalbaarheidstudies naar het benutten van restwarmte ondersteunt. "Hoogwaardige of laagwaardige restwarmte: de overheid vindt dat dat teruggehaald moet worden. Ook energie leveren aan het productieproces van de buurman telt mee." Het gaat om 50% subsidie op een haalbaarheidsstudie en 40% voor investeringen in een concreet project. De aanwezige congresgangers pikten dit nieuwtje mooi mee: indiening kon tot 19 augustus voor investeringen en tot 29 oktober voor studies. Wie hem misgelopen heeft, kan zich nog melden

Robin Sommers (Van Beek Ingenieurs) kondigde een proefproject aan met een bedrijfsworkshop voor selectie en uitwerking van besparingsopties.

voor de pilot. "Dit was slechts een greep uit de mogelijke technieken. Dus wat het congres-thema 'Kleur bekennen' betreft: ik zeg 'ja', maar hóe groen, dat bepaalt u zelf."

LEVERANCIERS OOK EEN SUCCESFACTOR

Uiteraard maakte de lezing ook de nodige vragen los, het is immers al de derde MJA en energieverbruik is slechts een van de vele aandachtspunten die op de ondernemers afkomen. *Is er inderdaad gekeken naar het eventueel verlagen van de oventemperatuur?* Daar zijn diverse projecten in geweest, deze lezing gaf alleen een overzicht van de meest voor de hand liggende maatregelen die technisch haalbaar zijn. Het zal veel energie besparen, terwijl beperking van de verliezen bij de openingen en een verbeterde isolatie 5 tot 10% kunnen opleveren. *Bent u hier op deze dag niet en stapte te ver in de keten terechtgekomen? De apparatuurleveranciers waar de coaters de installaties kopen, moet u dáár niet zijn?* Inderdaad zouden bijvoorbeeld ovenbouwers er bij aanwezig moeten zijn, maar dagvoorzitter Jonkman benadrukte meteen dat die er ook waren. Met lagetemperatuurpoeders zijn de bedrijven en hun leveranciers ook bezig. Er kon dus afgesloten worden met een oproep aan leveranciers om goed naar energiebesparing te blijven kijken. DSM zou dat bij monde van Jos Verlaak later ook doen in de lezing Kleurrijke vooruitzichten met lagetemperatuurpoeders. (zie ook Opper-

vlaktetechnieken van mei 2009, p. 16-17, Uitpakken op de European Coatings Show).

DUURZAME ONDERNEMERS HEBBEN NIETS TE VERBERGEN

Dit laat onverlet dat looncoaters hun steentje bijdragen in de vorm van continue verbetertrajecten en doorgaande trends als Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Hiervoor had de VISEM dus een duopresentatie geprogrammeerd onder de titel "Transparantie geeft Kleur", gegeven door duurzaamheidscoach Michiel Soeters (De Koers Coaching & Advies) en Kirsten Heukels (1for2 Social Innovation). Transparantie in de vorm van een zichtbaar Maatschappelijk Verantwoord Ondernemerschap geeft inderdaad kleur, namelijk omdat het laat zien wat de onderneming doet. Bij het Duurzaam Inkopen door overheidsinstanties is dat nodig, aangezien er dan volgens hiertoe vastgestelde Criteria geselecteerd wordt (zoals die voor Conserveringswerken en die voor Straatmeubilair, te vinden op www.senternovem.nl/duurzaaminkopen - red.). In de praktijk blijken deze criteria niet altijd even haalbaar. Daarom is het belangrijk dat bedrijven de paradoxen die MVO met zich meebrengt, leren managen. Dat het ook rendement moet opleveren, blijkt wel uit de drieslag People, Planet, Profit. Bovendien blijken duurzaam opererende bedrijven in het algemeen sowieso een beter bedrijfsrendement te halen. Volop aanleiding dus om deel te nemen aan de workshop "Ik word transparant", zo luidde de oproep. En dát op een congres, dat de titel "Kleur Bekennen" had gekregen!!!

KORTOM:

- Het trefwoord van de jaarlijkse VISEM Technodag was deze keer Kleur, waarbij enkele aspecten van groen ondernemerschap belicht werden;
- Op het gebied van energiebesparing zijn er tal van praktische opties te overwegen. Wie ze wil bediscussiëren op het eigen bedrijf kan zich bij de VISEM aanmelden voor een pilot hierover;
- Behalve concrete maatregelen nemen, moet een bedrijf ook aantonen structureel en consequent op duurzaam produceren ingesteld te zijn. Dat is niet alleen een imagokwestie, maar in toenemende mate een aanbestedingscriterium;
- Wie zich wil bekwalen in het communiceren van duurzaamheidsbeleid naar de eigen werknemers en naar de opdrachtgevers, kan hier ook bedrijfsworkshops voor laten verzorgen;
- Duurzaam produceren is niet alleen een kwestie van efficiënt omgaan met grondstoffen en energie: de toeleveringsketen zal een totaalprestatie moeten leveren. Leveranciers van apparatuur en coatings spelen hierin een belangrijke rol.

MEER INFORMATIE
Op de lezing Zelfherstellende Coatings van de TU Delft hoopt vakblad Oppervlaktetechnieken in de beurseditie Surface 2010 van september terug te komen, in de serie Gehoord (nabeschouwingen van losse lezingen). Ook Brandvertragende Coatings, een potentiële groeimarkt tegen de achtergrond van voorschriften over brandveiligheid, verdient een aparte terugblik. De Power Point-presentaties van de lezingen zijn te vinden op www.VISEM.nl.

De VISEM Technodag word doorgaans in juni gehouden; datum en plaats van de editie 2011 worden nog bekend gemaakt. Meer informatie over de Vereniging Industriële Spuit- en Mofelbedrijven: Branchemanager Pauline Meijwaard: Meijwaard@VISEM.nl

Van Beek Ingenieurs
Robin Sommers
Robin.Sommers@vanbeek.com
www.VanBeek.com

Social 1for2 Innovation
Kirsten Heukels
kh@1for2.nl
www.1for2.nl

De Koers Coaching & Advies
Michiel Soeters
info@dekoerscoaching.nl
www.dekoerscoaching.nl